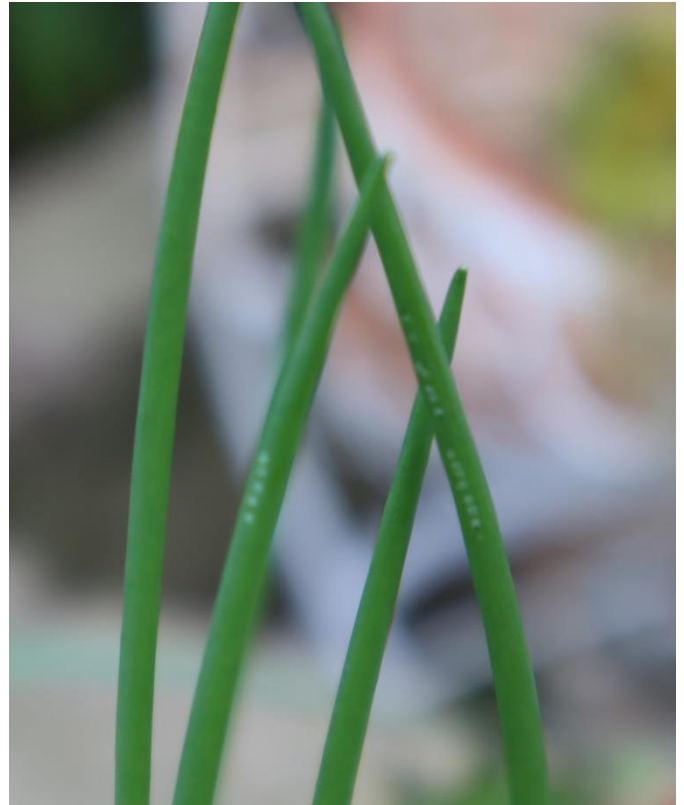

Obvestilo o varstvu česna in čebule

Datum: 4. 4. 2019

Vremenske razmere so v mesecu marcu z visokimi temperaturami omogočile hitro sajenje čebulčke ter razvoj česna in pora.

Pri pregledu posevkov pora, česna, čebule in drobnjaka v okolici Maribora in Ptuja so bile odkrite prve poškodbe, ki jih povzroča porova zavrtalka ter prvi odrasli osebki.

Na manjših površinah česna, čebule (predvsem čebule, ki jo boste uživali kot maldo čebulo) in pora priporočamo, da posevke čim prej pokrijete s kopreno (npr. vrteks ali podobni), še boljše so proti insektni mreže ali zavese z dovolj majhnimi (pod 2mm) veliki luknjami in s tem preprečite prilet škodljivca in odlaganje jajčec. Pri tem pa naj bo pokrivanju po možnosti preko lokov. Prekrivke morajo biti dobro zadelane v zemljo in ne smejo biti poškodovane.

Za škropljenje je še prezgodaj. Škropimo šele 7 dni za tem, ko opazimo prve znake.

Za zatiranje porove zavrtalke je na česnu in šalotki registriran pripravek **Perfekthion** v odmerku 0,6 L/ha. Glede na vremenske razmere svetujem dodajanje pripravkov, biostimulansov, kot so izvlečki morskih alg, aminokislin ali rastlinske izvlečke. Dodate lahko tudi močila, močilo WETCIT je dovoljeno tudi v **ekološki pridelavi** in poveča delovanje samega insekticida.

V nasadih mlade čebule in pora so bile ugotovljene tudi prve poškodbe od resarjev. Priporočamo postavitve modrih lepljivih plošč za spremljanje populacije resarjev. Za zmanjšanje številčnosti populacije resarjev je na poru in čebuli registriran pripravek **Laser 240 SC** v odmerku 0,45 L/ha (4,5 ml/100 m²) in **Laser plus** v odmerku 0,2 L/ha, ki ju je potrebno uporabiti ob izleganju prvih ličink, samo na čebuli, česnu in šalotki pa **Perfekthion** v odmerku 0,6 L/ha. V ta namen svetujem dodajanje sladkorja. Sladkorja dodamo do 5 %. Namesto sladkorja lahko dodate tudi močilo WETCIT, da bodo pri nas registrirani odmerki pripravkov delovali.

Pripravka Laser sta dovoljena tudi v **ekološki pridelavi**.

Kdor še ni, naj posevke mlade čebule, zimske čebule in česna okoplje, če je le možno. Suha zemlja, zimska suša in seveda čas so povzročili, da je zemlja okoli korenin zelo zabita in trda, ne zagotavlja ugodnih razmer za sprejem hranil v rastline.

Prav tako je potrebno tudi dognojevanje. Izkoristite čas pred napovedanim dežjem, da ne bo preveč dušika iz gnojil izhlapelo, če ni možno okopavanje. Dognojujemo z odmerki do 40 kg NO₃- /ha.

Svetujem tudi prvo tretiranje posevkov čebulnic za varstvo pred gnitjem čebul.

Pripravki, registrirani za varstvo čebulnic pred sivo plesnijo (Vir: <http://www.kmetzav-mb.si/CEB%202019.pdf>: Tehnološka navodila iz varstva rastlin za leto 2019 (čebulnice: čebula, por, česen, šalotka)

aktivna snov	pripravek	odmerek	karenca	Registriran na: opombe
fluopiram+ tebukonazol	Luna experience	0,5 L/ha	7 dni	Čebula. Od razvojne faze, ko se listna osnova začne debeliti ali širiti, do razvojne faze, ko listi odmrejo (čebulni vrat je suh) (BBCH 41-49). Sredstvo se uporabi v intervalu 7 dni.
boskalid+ piraklostobin	Signum -za manjše uporabe	1,5 kg /ha	21 dni za česen, 14 dni za šalotko, spomladansko čebulo in čebulo	V česnu, šalotki, spomladanski čebuli (zimski luk in podobno) ter čebuli na prostem. Tretira se od fenološke faze razvitega petega pravega lista do fenološke faze, ko je upognjenih 50 % listov (BBCH 15-48) oziroma na začetku okužbe (ob pojavu prvih vidnih simptomov bolezni). Na istem zemljišču sta dovoljeni 2 tretiranja v eni rastni dobi. Razmik med tretiranjmi naj bo 7-10 dni.
<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (prej <i>subtilis</i>) str. QST 713subtilis	Serenade Aso – za manjše uporabe	8 L/ha		Spomladanska čebula na prostem in v zaščitenih prostorih. Na istem zemljišču je dovoljenih do šest tretiranj v eni rastni dobi, v razvojnih stadijih od faze biča do končane rasti (BBCH 12-89).

aktivna snov	pripravek	odmerek	karenca	Registriran na: opombe
ciprodinil+ fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha (10 g/100 m ²)	14 dni	Čebula, česen, šalotka. Tretira se lahko od pojava petega lista dalje. Sredstvo se na isti površini lahko uporabi največ trikrat v eni rastni dobi, razmik med tretiranjmi mora biti najmanj 14 dni.

Seveda pa nikoli ne pozabite preveriti njihovo registracijo tudi na spletni strani FITO INFO.

Pripravek Serenade je dovoljen v ekološki pridelavi.

Uporaba vseh omenjenih pripravkov naj bo z večjo količino vode: vsaj 500 l/ha, da bo prišel do zemlje, stebila in še do korenine.

Prav tako naj tretiranje poteka v mirnem vremenu.

Predvsem preprečite zanašanje škropilne brozge na sosednje travnike, kjer je zdaj veliko cvetočih rastlin,

prve paše vseh oprasovalcev, predvsem divjih. Pazite tudi, da pri uporabi naravnih ali kemičnih insekticidov v nasadu ni česna ali mlade čebule prisotne mrtve koprive. Prav na njej je veliko samotarskih (divjih) čebel in tudi čmrlje matice so na njej iščejo prvo spomladansko hrano, preden si naredijo gnezdo in ostanejo v njem. Če pobijemo le te, potem čmrljev oprasovalcev poleti ne bo. So pa edini oprasovalci paradižnika, paprike, pa tudi Amerških borovnic.

Nočne temperature v noči po tretiranju pa ne smejo pasti pod 5 °C.

Miša PUŠENJAK